

.....
imię i nazwisko klasa

2.2.10. Badanie właściwości chemicznych kwasów tłuszczowych i ich soli

Doświadczenie 2.2.10.1. (...../.....pkt)

Do probówki wlej 1 cm³ 10% roztworu NaOH i dodaj dwie krople fenoloftaleiny oraz około 0,25 g kwasu stearynowego, po czym zawartość probówki ogrzej ostrożnie w płomieniu palnika. Zanonuj obserwacje i napisz równanie zachodzącej reakcji w formie cząsteczkowej i jonowej skróconej. Zawartość probówki pozostaw do następnego doświadczenia.

Obserwacje:

.....
.....
.....

Równanie reakcji w formie cząsteczkowej:

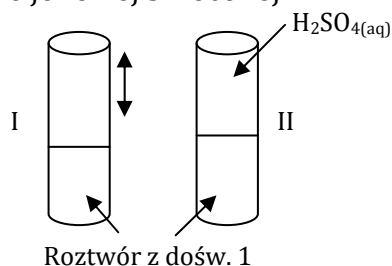
.....

Równanie reakcji w formie jonowej skróconej:

.....

Doświadczenie 2.2.10.2. (...../.....pkt)

Otrzymany w poprzednim doświadczeniu roztwór po ochłodzeniu przelej do dwóch probówek. Jedną z probówek zamknij korkiem i silnie wstrząśnij. Do drugiej probówki dodawaj kroplami roztwór kwasu siarkowego(VI). Opisz zmiany zachodzące w probówkach podczas przeprowadzonego eksperymentu. Napisz równanie reakcji zachodzącej w probówce II w formie jonowej skróconej.

Obserwacje:

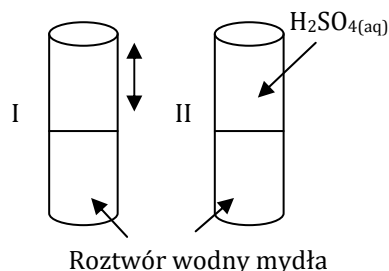
.....
.....
.....
.....
.....

Równanie reakcji w formie jonowej skróconej w probówce 2:

.....

Doświadczenie 2.2.10.3. (...../.....pkt)

W 5 cm³ wody destylowanej, umieszczonej w probówce, rozpuść mały kawałek mydła i lekko ogrzej probówkę. Za pomocą wskaźnika (np. papierka uniwersalnego lub fenoloftaleiny) zbadaj odczyn roztworu. Połowę roztworu przelej do drugiej probówki. Jedną probówkę zamknij korkiem i energicznie wstrząśnij. Do drugiej dodawaj kroplami roztwór kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 1 mol/dm³. Obserwuj zachodzące zmiany i porównaj je z wynikami z poprzedniego doświadczenia. Na tej podstawie wyciągnij wniosek, co do charakteru chemicznego soli otrzymanej w poprzednim doświadczeniu. O czym świadczy pienienie się roztworów po wstrząśnięciu? Jaki odczyn ma roztwór wodny mydła i dlaczego?

Obserwacje:

.....
.....
.....

Wniosek:

.....
.....

Odpowiedzi na pytania:

.....
.....
.....

Równanie reakcji w formie jonowej skróconej zachodzącej w probówce nr 2:

.....

Doświadczenie 2.2.10.4. (...../.....pkt)

Do jednej probówki wlej ok. 1 cm³ roztworu mydła, a do drugiej tyle samo dowolnego płynu do mycia naczyń lub mydła w płynie i mocno wstrząśnij obydwie probówki. Następnie do każdej z nich dodaj 2 cm³ roztworu chlorku wapnia o stężeniu 1 mol/dm³. Ponownie wstrząśnij mocno zawartość każdej z probówek i porównaj ilość tworzącej się piany. Zapisz jakie zmiany zauważasz w probówkach, po dodaniu do nich roztworu chlorku wapnia. Wyjaśnij we wniosku, czym są one spowodowane oraz jaki wpływ na pieniące właściwości mydła ma obecność w wodzie rozpuszczalnych soli wapnia i magnezu. Odpowiedz na pytanie: jaka woda – twarda czy miękka – jest lepsza do mycia mydłem? Napisz w formie jonowej skróconej równanie reakcji mydła z chlorkiem wapnia.

Obserwacje:

.....
.....

Wnioski:

.....
.....
.....

Równanie reakcji w formie jonowej skróconej zachodzącej w probówce nr 1:

.....

Doświadczenie 2.2.10.5. (...../.....pkt)

Do probówki wlej 0,5 cm³ kwasu oleinowego i dodaj kilka kropli roztworu bromu w CCl₄. Probówkę zamkaj korkiem i wstrząśnij jej zawartością. Zapisz obserwacje i wyciągnij wniosek. Stosując wzór półstrukturalny kwasu oleinowego napisz równanie zachodzącej reakcji.

Obserwacje:

.....

Wniosek:

.....

Równanie reakcji:

.....